Lieta Nr. C31167016
Lietas arhīva Nr. C-1670-16/2

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016.gada 30.martā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese I.Zelmene rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un noskaidroja

Aprakstošā daļa

2016.gada 7.janvāri /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) vērsās tiesā ar maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgo bērnu uzturam.

Prasībā norādīts, ka pusēm ir četri kopīgi bērni. Atbildētājs līdzekļus bērnu uzturam nedod, prasītāja bērnus uztur viena, tādēļ ir spiesta vērsties tiesā ar prasību.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam EUR 92,50 mēnesī, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 2017.gada 7.janvāra ne mazāk kā 30 % apmērā no minimālās mēneša darba algas, līdz meitas pilngadībai, meitas /pers. D/ uzturam EUR 92,50 ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 2018.gada 24.jūnija ne mazāk kā 30 % apmērā no minimālās mēneša darba algas, līdz meitas pilngadībai, dēla /pers.F/ uzturam EUR 92,50 ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 2020.gada 6.jūlija ne mazāk kā 30 % apmērā no minimālās mēneša darba algas, līdz dēla pilngadībai un meitas /pers. E/ uzturam EUR 92,50 ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 2022.gada 20.janvāra ne mazāk kā 30 % apmērā no minimālās mēneša darba algas, līdz meitas pilngadībai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179.pantu un Ministru Kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Līdz lietas izskatīšanai rakstveida procesā atbildētājs /pers. B/ rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesai nav iesniedzis. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, tad pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Lietā nav strīda, ka prasītāja /pers. A/ un atbildētājs /pers. B/ ir 2010.gada 7.janvārī dzimušās /pers. C/, 2012.gada 24.jūnijā dzimušās /pers. D/, 2013.gada 26.jūlijā dzimušā /pers.F/ un 2015.gada 20.janvārī dzimušās /pers. E/ vecāki. Minēto apliecina lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecību Nr./numurs/, Nr./numurs/, Nr./numurs/un Nr./numurs/kopijas.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 177.panta ceturtajā daļā noteikts, ka bērna uzturēšana ietver sevī ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmo un otro daļu, vecāku pienākums atbilstoši Civillikuma noteikumiem ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Arī 1989.gada 20.novembra Konvencijas par bērna tiesībām 27.panta 2.punkts noteic, ka galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu gulstas uz vecākiem vai citām personām, kas audzina bērnu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (turpmāk – MK Noteikumi Nr.37) noteic minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. Katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 1) katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2) katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu, minimālā mēneša darba alga ar 2016.gada 1.janvāri noteikta EUR 370 apmērā. Tādējādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam no 2016.gada 1.janvāra līdz septiņu gadu vecumam ir EUR 92,50 mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma EUR 111,00 mēnesī.

Palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ņemot vērā Civillikuma 179.pantā nostiprināto absolūto vecāka pienākumu uzturēt bērnu, nevar būt strīda par to, ka atbildētāja pienākums ir maksāt prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam.

Tā kā prasītāja vēlas, lai no atbildētāja tiktu piedzīti uzturlīdzekļi valstī noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tad tiesai nav nepieciešams izvērtēt atbildētāja mantas stāvokli, jo tas nevar ietekmēt spriedumu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas judikatūru, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC- 556*).

Uz lietas izskatīšanas dienu /pers. C/ ir sasniegusi sešu gadu vecumu, /pers. D/ ir sasniegusi trīs gadu vecumu, /pers. C/ ir sasniedzis divu gadu vecumu un /pers. E/ ir sasniegusi viena gada vecumu.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi prasītājas labā meitas /pers. C/ uzturam EUR 92,50 apmērā no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2016.gada 7.janvāra līdz septiņu gadu vecumam, bet no septiņu gadu vecuma EUR 111 mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi līdz meitas pilngadībai.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi prasītājas labā meitas /pers. D/ uzturam EUR 92,50 apmērā no prasības

pieteikuma iesniegšanas dienas – 2016.gada 7.janvāra līdz septiņu gadu vecumam, bet no septiņu gadu vecuma EUR 111 mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi līdz meitas pilngadībai.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi prasītājas labā dēla /pers. C/ uzturam EUR 92,50 apmērā no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2016.gada 7.janvāra līdz septiņu gadu vecumam, bet no septiņu gadu vecuma EUR 111 mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi līdz dēla pilngadībai.

Kā arī, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi meitas /pers. E/ uzturam EUR 92,50 mēnesī no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2016.gada 7.janvāra līdz septiņu gadu vecumam, bet no septiņu gadu vecuma EUR 111 mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi līdz meitas pilngadībai.

Apmierinot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi, jo prasītāja no to samaksas atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, uzturlīdzekļu prasības summa ir EUR 4440 (EUR 92,50 x 12 mēneši + EUR 92,50 x 12 mēneši + EUR 92,50 x 12 mēneši + EUR 92,50 x 12 mēneši), līdz ar ko, saskaņā ar minētā likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktu, valsts nodeva par prasību, kas valsts ienākumos piedzenama no atbildētāja, ir EUR 412,34.

Atbilstoši lietas materiāliem, kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā, kas valsts ienākumos piedzenami no atbildētāja, ir 5,58 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 193., 195., 204.[1] un 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam no 2016.gada 7.janvāra līdz meitas septiņu gadu vecumam ik mēnesi EUR 92,50 (deviņdesmit divi *euro,* 50 centi), bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un no meitas septiņu gadu vecuma EUR 111 (viens simts vienpadsmit *euro*) ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz meitas pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam no 2016.gada 7.janvāra līdz meitas septiņu gadu vecumam ik mēnesi EUR 92,50 (deviņdesmit divi *euro,* 50 centi), bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un no meitas septiņu gadu vecuma EUR 111 (viens simts vienpadsmit *euro*) ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz meitas pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers.F/, personas kods /personas kods/, uzturam no 2016.gada 7.janvāra līdz dēla septiņu gadu vecumam ik mēnesi EUR 92,50 (deviņdesmit divi *euro,* 50 centi), bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un no dēla septiņu gadu vecuma EUR 111 (viens simts vienpadsmit *euro*) ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz dēla pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam no 2016.gada 7.janvāra līdz meitas septiņu gadu vecumam ik mēnesi EUR 92,50 (deviņdesmit divi *euro,* 50 centi), bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un no meitas septiņu gadu vecuma EUR 111 (viens simts vienpadsmit *euro*) ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz meitas pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 412,34 (četri simti divpadsmit *euro,* 34 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,58 EUR (pieci *euro,* 58 centi).

Noteikt /pers.B/termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns sprieduma teksts sagatavots 2016.gada 30.martā.

Tiesnese I.Zelmene